

evean

Hoe spuiten we verder

EADV symposium
Wereld Diabetesdag 2008

 Carina Vos 13 november 2008 1

Inleiding

 13 november 2008 2

Opbouw presentatie

Richtlijnen in het algemeen:

- Wat is een richtlijn?
- Belang richtlijn in kader van kwaliteit?
- Is een richtlijn voorschrijvend/adviserend?

Richtlijn 'Het toedienen van insuline met een insulinepen'

- Regiobijeenkomsten 2009
- Samenvatting

 13 november 2008 3

Wat is een richtlijn?

Van Dale:

'een aanwijzing van een te volgen gedrag of handelswijze'.

 13 november 2008 4

De gezondheidsraad:

'Richtlijnen zijn systematisch ontwikkelde aanbevelingen bedoeld om hulpverleners en patiënten te helpen bij het nemen van beslissingen over de gewenste zorg bij concrete gezondheidsproblemen'.

 13 november 2008 5

Waarom richtlijnen?

- snelgroeïende informatiestromen hanteerbaar te maken
- variatie in handelen tussen zorgverleners verminderen
- klinisch handelen baseren op wetenschappelijk bewijs en minder op ervaring en meningen
- transparanter werken

 13 november 2008 6

“Zijn insuline is er net in gemikt!”

"His insulin just kicked in!"

© 2008 Diabetes Health

13 november 2008 7

Kwaliteit van zorg

Hoe kun je kwaliteit van zorg en behandeling waarborgen en verbeteren?

Een van de hulpmiddelen daarbij zijn richtlijnen, met andere woorden;

Richtlijnen zijn hulpmiddelen om verantwoorde zorg te leveren!

13 november 2008 8

Dimensies van kwaliteit van zorg

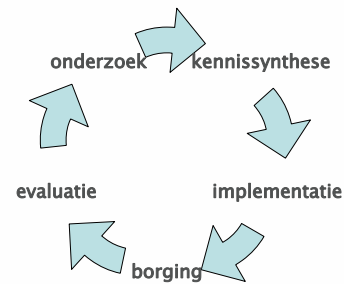
- Veiligheid
- Effectiviteit
- Efficiëntie
- Op tijd geleverd
- Voor iedereen toegankelijk
- Gericht op individuele behoeften

www.cbo.nl

13 november 2008 9

Cyclus kwaliteit van zorg

13 november 2008 10

Richtlijn voorschrijvend/adviserend

Richtlijnen geven aan *wat* gedaan moet worden en *waarom*, protocollen beschrijven vooral *hoe* het gedaan moet worden.

“Afwijken van een protocol is in de regel niet aanvaardbaar”

In het belang van de patiënt mag van een richtlijn afgeweken worden.

Bron: Taakdelegatie, resultaten van de DISCOURSE studies

13 november 2008 11

Gelding van een richtlijn

Hangt af van de wijze van ontwikkelen, vaststellen en legitimeren;

- wetenschappelijke evidentie
- draagvlak in beroepsgroep
- procedure autorisatie en vaststelling door gezaghebbende instantie

Bron: Arresten Burgerlijk Recht, pag. 1317

zie ook: www.agreecollaboration.org

13 november 2008 12

Gelding van "onze" richtlijn

- Evidence Based Richtlijn Ontwikkeling; Huidige norm in Nederland
- Verspreiding concept richtlijn onder 'sleutelfiguren' in de diabeteszorg; DVN, NDF, NIV enz.
- Praktijktoets door diabeteszorgverleners (EADV leden)
- Accordering definitieve richtlijn geagendeerd door NDF

13 november 2008 13

Richtlijnen in het verkeer

13 november 2008 14

13 november 2008 15

13 november 2008 16

Het toedienen van insuline met de insulinepen

13 november 2008 17

Het toedienen van insuline met de insulinepen

- voorbereiden van de insuline-injectie
- kenmerken van de pennaalden
- voorkeur lichaamsdeel en weefsel
- techniek van injecteren

13 november 2008 18

Enkele aanbevelingen uit de richtlijn

- Desinfecteren van huid en materialen niet noodzakelijk
- Voor elke injectie 2 IE wegspreiden
- Bij een dosis hoger dan 50 IE insuline de dosis opsplitsen
- Individueel advies over injectietechniek in combinatie met injectieplaats en naaldlengte. Voorkeur is loodrecht zonder huidplooi met korte (5-6 mm) pennaald

13 november 2008 19

Meneer Jansen

61 jaar
Gehuwd
DM type 2 sinds een aantal jaren
Recent gestart met insulinetherapie

Instructie gekregen over het toedienen van insuline met de insulinepen, onder andere over de voorbereiding van de insuline injectie

13 november 2008 20

Aanbeveling vanuit de richtlijn

- Troebele insuline volledig mengen tot het er egaal, wittig uitziet door minstens 10 keer heen en weer te zwenken
- Bij minder dan 12 IE troebele insuline een nieuwe pen(vulling) gebruiken

13 november 2008 21

Oh wacht even schat,...
hier staat dat je
de insuline moet
mengen *voor*
de injectie en
niet daarna

Oh wait, dear... It says here you're supposed to mix the insulin *before*, not after, you take your injection.

13 november 2008 22

Meneer Pietersen

71 jaar
Metabool syndroom
Intensieve therapie

Instructie gekregen over roteren
injectieplaatsen;

“Systematisch roteren van injectieplaatsen om
huidbeschadigingen te voorkomen”

13 november 2008 23

Omdat hij het belang kende
van roteren van de
injectieplaats, ging
Sjors tot het uiterste
om problemen
te voorkomen.

Because he knew the importance of daily injection site rotation, George went to extremes to avoid problems.

13 november 2008 24

De mens is wijs, zolang hij de waarheid zoekt; zodra hij meent haar gevonden te hebben is hij een dwaas

(Talmoed)

13 november 2008 25

Cyclus van richtlijnontwikkeling

Bron: www.cbo.nl

13 november 2008 26

Individuele verantwoordelijkheid

- verplichting om literatuur bij te houden
- uitzonderlijke omstandigheden of uitzonderlijke patiënten
- vertaling naar de individuele patiënt

13 november 2008 27

Implementatie 2^e EADV richtlijn

- Richtlijnen verspreiden is niet genoeg om gedrag van zorgverleners te beïnvloeden. Daarvoor is bijv. nodig een combinatie van:
- Scholing
 - Persoonlijke instructie richtlijn
 - Feedback op de werkvloer

(bron: Nivel)

13 november 2008 28

Leerdoelen regiobijeenkomsten

- De cursist is op de hoogte van de inhoud van de richtlijn
- De cursist is in staat de kennis van de richtlijn binnen de eigen werksituatie te analyseren.
- De cursist kan de richtlijn implementeren binnen de eigen instelling.

13 november 2008 29

Samenvatting

- September 2008 lancering richtlijn toedienen insuline met insulinepen
 - presentatie tijdens FEND, Rome
 - 2008 toegestuurd met EADV magazine
- Richtlijn hulpmiddel kwaliteit waar alleen gemotiveerd van afgeweken mag worden
- EADV regioscholingen voorjaar 2009

KOMT ALLEN!!

13 november 2008 30

Titel

Conclusie

Hoe spuiten we verder:

The image shows the cover of a guideline document. At the top, it features the EADV logo and the text 'EADV Richtlijn voor de behandeling van...'. Below this, the word 'richtlijn' is prominently displayed in a dark blue box. The cover has a green and blue color scheme.

13 november 2008 31

Implementatie van de richtlijn:

The image is the famous World War II poster 'We Can Do It!' featuring Rosie the Riveter. She is depicted as a woman with a determined expression, wearing a blue denim work shirt and a red bandana tied around her head. She is flexing her right bicep. The text 'We Can Do It!' is written in a bold, white, sans-serif font at the top of the poster.

13 november 2008 32